

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-11104
Otsuse kuupäev 03.11.2025
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja Wrango Media OÜ (16157525)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine summas 1525.- eurot

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija pöördus 25.05.2025 kaupleja poole sooviga realiseerida fotosessiooniks kingituseks saadud kinkekaarti.

Kaupleja vastas küsimusega, kes on kinkekaardi kinkija ning millal ja kui suure summa eest kaart osteti.

Tarbija neid andmeid ei tea, kuna ta sai kinkekaardi postiga üllatusena.

Kinkekaardil on märges "Kehtib 1 aasta", kuid puudub väljastamise kuupäev ja identifitseerimisnumber. Kaardil on teenuste valikust märgistatud "Oma valik".

08.07.2025 kaupleja nõustus teenust osutama, kuid pärast fotosessiooni aja ja koha kokkuleppimist tühistas broneeringu põhjendusel, et kinkekaart on aegunud.

Kaupleja nõustus kaardi ostusumma tagasi maksma isikule, kes kaardi ostis.

Tarbija soovib kahju hüvitamist hinnakirja kalleima paketi väärtuses, s o 1525.- eurot.

Tarbija hinnangul saab kinkekaardi saaja lähtuda vaid kinkekaardi sõnastusest ja avalikust hinnakirjast.

Tarbija leiab, et kuna kinkekaart kandis sõnastust „Oma valik” ilma väärtuspiirita, annab see tarbijale piiramatult õiguse valida ükskõik milline pakett hinnakirjast (sh kalleim).

Kaupleja seisukoht:

Minu kinkekaardid ei sisalda trükitud kujul nime, summat, seerianumbrit ega kuupäeva. Nende lisamine toimub kokkuleppel ostjaga.

Kinkekaardi ostmisel toimub suhtlus e-posti teel, kus küsin ostjalt kingisaaja nime, soovitud väärtuse ja kasutuseesmärgi. Kinkekaardi kehtivusaeg algab kuust ja aastast, mil ost toimub, ning arvestust pean meilivahetuse alusel. Kinkekaart väljastatakse alles pärast arve tasumist.

Antud juhtumi puhul kontrollisin oma kinkekaartide ostjate nimekirja ning ei tuvastanud ühtegi ostu, mille alusel oleks tarbija nimele kinkekaart ostetud/väljastatud. Samuti on kõik kinkekaardi saajad tänaseks kuupäevaks pildistamas ära käinud. Seetõttu puudus mul alus pildistamisteenuse osutamiseks.

Olin valmis tarbijale vastu tulema heas usus, arvestades võimalust, et kinkekaart võib olla kehtetu ning selle hinnanguline väärtus vaid 50 eurot.

Pakkusin välja konkreetse pildistamise asukohta, kuid tarbijale see ei sobinud.

Võttes arvesse tarbija rahulolematust ning asjaolu, et kinkekaardi ehtsust ei olnud võimalik tuvastada, otsustasin pildistamisteenusest loobuda.

Palusin tarbijal välja selgitada kinkekaardi võimalik ostja, ostu kuupäev, et vajadusel saaksin ostu kinnitamisel ja kinkekaardi kehtivusel tehingu tühistada ning tagastada ostjale tasutud summa. Tarbija ei ole minult ühtegi kinkekaarti ostnud.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijavaidluste komisjonile esitatud avalduse kohaselt soovis tarbija realiseerida kingituseks saadud kinkekaarti. Kuna kaupleja ei olnud nõus kinkekaardi alusel tarbijale teenust osutama, esitas tarbija kaupleja vastu avalduse nõudega summas 1525 eurot, mis vastab kaupleja kõige kallimale teenusele. Tarbija nõuab viidatud summas kauplejalt kahju hüvitamist.

Kaupleja ei ole tuvastanud, kes oli kinkekaardi ostja. Kinkekaardil puuduvad nimi, kuupäev ja andmed, mis võimaldaksid kinkekaarti ostja või kinkekaardi adressaadiga siduda. Komisjon on küsinud selgitusi nii kauplejalt kui ka tarbijalt. Tarbija peamine seisukoht on, et ta on saanud kinkekaardi kingitusena, ei saa kinkekaarti kaupleja tõttu kasutada ning seetõttu on tarbijale tekkinud varaline kahju summas 1525 eurot ja moraalne kahju, mille tarbija palub komisjonil välja mõista.

Kaupleja ei vaidlusta kinkekaardi ehtsust, kuid selgitab, et kuna kinkekaardil ei ole märgitud väärtust, kuupäeva ega nime, soovis kaupleja kontrollida, kas kinkekaart on müüdud ja kasutamata. Kaupleja selgitas, et ta ei korja kinkekaarte ostjatelt pärast kasutamist ära, kuid kuna kinkekaarte müüakse aastas vähe ja on lihtne järke pidada, on võimalik, et kinkekaart on juba kasutatud või on kinkekaart leitud. Lisaks on kaupleja selgituse kohaselt tarbija põhjendus telefonivestluses korduvalt muutunud selle kohta, kuidas kinkekaart on saadud.

Täiendavalt selgitas kaupleja, et müüs kinkekaarte aastaid tagasi väärtusega 50 eurot, kuid viimased kolm aastat on miinimumsumma olnud 150 eurot. See on raha, mis arvestatakse paketi summast maha, ja pildistama tulev klient peab ise vastavalt paketi maksumusele juurde tasuma. Seega 50-eurose kinkekaardi eest ei oleks saanud teenust 1525 euro eest, vaid 50 eurot soodsamalt.

Tarbija võib võlaõigusseaduse (VÕS) § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused (vt ka Riigikohtu 20. märtsi 2012. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-5-12, p 27):

- kaupleja on kohustust rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- kaupleja vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1), st rikkumine ei ole VÕS § 103 lg 1 järgi vabandatav;
- tarbijale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena kauplejale lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4).

Põhimõtteliselt peab kõiki kahju hüvitamise nõude aluseks olevaid asjaolusid tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 230 lg 1 esimese lause järgi tõendama tarbija. VÕS § 103 lg 1 teise lause järgi eeldatakse siiski, et kohustuse rikkumine ei ole vabandatav, ja kaupleja peab kahju hüvitamise kohustusest vabanemiseks tõendama, et rikkumine oli vabandatav.

Põhjusliku seose tõendamine lepingurikkumise ja kahju vahel (VÕS § 127 lg 4) on samuti tarbija ülesanne. Põhjusliku seose tuvastamisel tuleb juhinduda *conditio sine qua non* põhimõttest, mille järgi ajaliselt eelnev sündmus loetakse hilisema sündmuse põhjuseks, kui ilma esimese sündmuseta poleks ajaliselt hilisemat sündmust toimunud. Selleks saab kasutada elimineerimise meetodit, mille abil jäetakse kaupleja väidetav tegu mõtteliselt kõrvale ja uuritakse, kas kahjulik tagajärg oleks ilma selleta saabunud (vt selle ja ka põhjusliku seose kindlakstegemise kohta

üldiselt Riigikohtu 26. septembri 2006. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-53-06, p 11).

Komisjoni hinnangul ei saa VÕS § 127 lg 1 alusel järeldada kahju tekkimist tarbija väidetud ulatuses. Kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kui kaupleja nõustunuks kinkekaardi realiseerimisega, oleks tarbija saanud teenuse kinkekaardi maksumuse võrra odavamalt (50 või 150 eurot). Kahju ei saa ületada 150 eurot.

Komisjon võtab arvesse kaupleja selgitust, mille kohaselt võis kinkekaart olla juba kasutatud. Kuna kauplejal on süsteemis ülevaade kõikidest müüdud kinkekaartidest, saanuks kaupleja hõlpsalt kontrollida, kas kinkekaart on ostjale müüdud või mitte. Selleks oli kauplejal vaja teada ostja nime. Tarbija väidab, et kinkekaart oli anonüümne kingitus, kuid teisalt ei kinnita seda ükski asjaolu ega ka tarbija enda selgitus. Kinkelepingu mõiste sätestab VÕS § 259 lg 1, mille kohaselt kohustub üks isik (kinkija) tasuta teisele isikule (kingisaaja) üle andma talle kuuluva eseme ja tegema võimalikuks omandi ülemineku kingisaajale või tasuta varalisest õigusest kingisaaja kasuks loobuma või muul viisil kingisaajat rikastama. Kinkeleping on mitmepoolne tahteavaldus, mis nõuab nii kinkija tahet kui kingisaaja tahet kingitus vastu võtta. Kui kinkekaart oligi tarbija postkastis ja selle juures ei olnud selgitust, ei saa sellest järeldada kingitegemise tahteavaldus. Kuigi anonüümne kingitus on teoreetiliselt võimalik, peaks sellisel juhul olema kaasas näiteks sooviavaldus, kiri või muu allikas, millest saaks järeldada, et tegemist on tahteavaldusega kinke tegemiseks. Vastasel juhul võib tegemist olla pelgalt ka halva naljaga, mille sisuna pandi kasutatud kinkekaart igasuguse selgituseta tarbija postkasti, mida tarbija peab ekslikult kingituseks, kuigi puudub kingisaaja tahteavaldus. Kuna tarbija selgitusest ei ole võimalik järeldada kinkelepingu sõlmimist VÕS § 259 lg 1 mõttes, siis ei ole võimalik järeldada, et tarbija on kinkekaardi kingituseks saanud. Tarbija ei ole kinkekaarti ka ostnud. Lähtudes ülaltoodust ei ole komisjonil kehtiva õiguse kohaselt tarbija avaldust rahuldada.

Tarbija on esitanud kaupleja vastu ka mittevaralise kahjunõude. Mittevaraline kahju hõlmab eelkõige kahjustatud isiku füüsilist ja hingelist valu ning kannatusi (VÕS § 128 lg 1). Kinkekaardi vaidlus ei saa sellist hingelist valu ega kannatusi põhjustada, mida õiguskord hüvitatavaks peab.

Lähtudes ülaltoodust, jätab komisjon tarbija avalduse rahuldamata

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/